

Regler

Från och med 2003

När det nya ålderspensionssystemet infördes i januari 2003 ändrades också reglerna för efterlevandepensioneringen.

I efterlevandepension till vuxna ingår omställningspension, förlängd omställningspension och änkepension. Särskild efterlevandepension kan inte beviljas efter december 2002. Dessa förmåner betalas ut i form av inkomstgrundad pension, som beror på den avlidnes tidigare inkomst. Som tillägg till eller ersättning för den inkomstgrundande pensionen kan man under vissa förutsättningar få garantipension. Den är 2,13 prisbasbelopp. Om den avlidne kan tillgodoräknas färre än 40 års försäkringstid i Sverige minskar garantipensionen med en 40-del för varje år som saknas. Från och med januari 2003 beskattas pensionen på samma sätt som arbetsinkomst.

Efterlevande make eller maka (eller därmed jämställd person) kan få omställningspension om han eller hon är yngre än 65 år och vid dödsfallet stadigvarande sammanbodde med barn under 18 år, eller oavbrutet hade sammanbott med den avlidne under en tid av minst fem år fram till tidpunkten för dödsfallet. Omställningspensionen får man under 12 månader och storleken baseras på den avlidnes pensionsbehållning för inkomstpension eller pensionspoängen för tilläggspension. Omställningspensionen kan man få samtidigt med egen pension.

Om den efterlevande har vårdnaden om barn under 18 år får han eller hon en förlängd omställningspension i tolv månader, eller tills yngsta barnet fyller tolv år. Rätten till förlängd omställningspension upphör om den efterlevande gifter om sig.

Rätten till änkepension och storleken på änkepensionen beror på kvinnans ålder, om makarna var gifta eller jämställda med gifta vid utgången av år 1989 och mannens år med pensionspoäng till och med år 1989. Änkepensionen upphör om änkan gifter om sig.

Barn som inte fyllt 18 år har rätt till barnpension, om någon av föräldrarna eller båda avlider. Ett barn som studerar och har rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp kan få barnpension även efter fyllda 18 år dock längst till och med juni det år då 20-årsdagen infaller. Storleken på barnpensionen beror främst på förälderns inkomst och antalet barn i familjen. Som tillägg till eller ersättning för barnpension kan barnet under vissa förutsättningar få efterlevandestöd. Det är 40 procent av prisbasbeloppet för varje avlidne förälder. Efterlevandestödet är skattefritt. Under vissa förhållanden är även barnpensionen skattefri.

Utöver efterlevandepensioneringen finns det ett efterlevandeskydd i form av premiepension. En efterlevande har rätt till premiepension efter en avlidne som uppbar premiepension, om denne har begärt det.

Tidigare regler

Efterlevandepensioneringen ersatte i januari 1990 familjepensioneringen, som omfattade änkepension och barnpension.